

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

21 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 noiembrie 2016, în cauza penală privind-o pe

Mironov Adriana Xxxx, născută la xxxxxxxxxxxxxxxx, originară din s. xxxxxxxx r-nul xxxxxxx, domiciliată or. xxxxxx str. xxxxxxxxxxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 08.02.2016 - 22.03.2016

2. instanța de apel: 13.04.2016 - 02.11.2016

3. instanța de recurs: 18.01.2017 - 21.03.2017

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 22 martie 2016, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Mironov Adriana Xxxx, a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, la amendă în mărime de 4.000 unități convenționale.

Conform art. 65 alin. (3) Cod penal, a fost privată de dreptul de a exercita profesia de avocat pe un termen de 3 ani.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, Mironov A. activând în calitate de avocat al Cabinetului Avocatului „Mironov Adriana”, în baza licenței pentru exercitarea profesiei de avocat nr. 2523 eliberată la 20.06.2013 de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în procesul apărării intereselor lui Bădărău Mihail xxxxxxx pe cauza penală de învinuire a acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, contrar obligațiilor de serviciu prevăzute de art. 54 alin. (1) lit. b), d) și k) al Legii nr. 1260-XV din 19.07.2002, cu privire la avocatură, care

stabilesc, că avocatul este obligat să acorde asistență juridică conform contractului încheiat cu clientul, sau cu oficiile teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, să aplice în exercitarea profesiei de avocat mijloacele și metodele prevăzute de lege, precum și să respecte normele Codului deontologic ale avocatului și prevederile statutului profesiei de avocat, folosind intenționat situația de serviciu în interes material, începând cu 24 septembrie 2015, susținând că are influență asupra judecătorilor din cadrul Completului Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție, ce urmau a examina recursul depus în interesele inculpatului Bădărău Mihail, în scopul de a-i determina pe aceștia la anularea deciziei Curții de Apel Bălți din 16.09.2015, prin care ultimului i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani și, respectiv, menținerea sentinței Judecătoriei Soroca din 11.07.2014, prin care lui Bădărău Mihail i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen 7 ani, a pretins de la Borozan Galina Xxxx, bani ce nu i se cuvin în sumă totală de 5.000 euro, acceptând ulterior primirea mijloacelor bănești pretinse în echivalentul valutei străine de dolari SUA, și anume în sumă de 6.000 dolari SUA, bani, pe care i-a primit personal la 04.01.2016, în jurul orei 14.12 min, în apropierea nemijlocită a oficiului Centrului de Sănătate Publică Soroca, amplasată în orașul Soroca str. Alexandru cel Bun nr. 42 și care, conform cursului valutar oficial stabilit de Banca Națională a Moldovei, constituiau la momentul primirii echivalentul sumei de 118.053 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatei, Mironov A., a fost calificată *de drept* în baza art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal și anume – *traficul de influență, pretinderea, acceptarea sau primirea, personal, de bani în proporții deosebit de mari, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, persoane publice străine, funcționar internațional, pentru a-l face să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpată, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea pedepsei complementare, privarea de dreptul de a exercita profesia de avocat pe un termen de 3 ani.

În motivarea apelului a invocat:

- fiind audiată în ședința de judecată a recunoscut integral vina în totalitatea faptelor indicate în rechizitoriu și nu a solicitat administrarea de noi probe, astfel examinarea cauzei a avut loc în baza art. 364¹ Cod de procedură penală - judecata probelor administrate în fază de urmărire penală;

- la examinarea cauzei în instanța de fond, circumstanțe agravante nu au fost constatate;

- instanța de judecată în cadrul judecării cauzei nu a luat în considerație circumstanțele atenuante prevăzute de art. 76 Cod penal, și anume contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției;

- are la întreținere 4 copii minori, dintre care trei copii biologici și unul înfiat, componența familiei Mironov este din 6 persoane, a căror unic întreținător este inculpata, la materialele dosarului sunt anexate înscrisuri ce confirmă acest fapt;

- conform caracteristicii eliberate de IP Soroca, Mironov A. se caracterizează doar din punct de vedere pozitiv, fără antecedente penale, nu este o persoană conflictuală, este activă și un bun organizator;

- conform caracteristicii eliberată de șefa Grădiniței nr. 17 din or. Soroca, unde frecventează copiii gemeni Xxxxx xxxxx și Xxxxxxx în vârstă de 6 ani, inculpata, la fel este caracterizată doar pozitiv;

- potrivit caracteristicii de la DASPF Soroca, Mironov A., este asistent parental a copilului, Xxxxxxxxxxxxxx, în vârstă de 17 ani și de către această instituție, la fel este caracterizată doar din punct de vedere pozitiv;

- conform caracteristicii eliberată de către administrația Liceului Teoretic „C. Stere” unde frecventează fiica minoră Xxxxx xxxxxx în clasa VI „A”, Mironov A. este caracterizată din punct de vedere ca cetățean, ca părinte, ca asistent parental doar pozitiv;

- potrivit referinței eliberată de către Primăria or. Soroca din 23.02.2016, la fel se caracterizează doar din punct de vedere pozitiv, are la întreținere 4 copii minori, este unicul întreținător al familiei compusă din 6 membri, unica sursă de existență a familiei era din activitatea profesională de avocat;

- art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, nu conține în sine pedeapsa complementară „privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumită activitate”.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 noiembrie 2016, a fost admis apelul declarat, fiind casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Mironov A., a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, la amendă în mărime de 4.000 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 80.000 lei, în rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că judecând cauza penală în privința inculpatei, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatei în faptele incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor inculpatei conform art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, care de altfel nici nu se contestă.

Instanța de apel a reținut, că pedeapsa sub formă de amendă în privința inculpatei a fost just stabilită, în latura dată, de fapt nefiind atacată pedeapsa nici de inculpată, soluție care se menține.

Referitor la aplicarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a exercita profesia de avocat, instanța de apel a menționat, că cauza

penală a fost judecată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpata depunând o cerere în sensul dat, prin care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, circumstanță care relevă atitudinea conștiincioasă a inculpatei față de fapta comisă și urmările acesteia.

Totodată, instanța de apel a constatat, că de către prima instanță nu au fost stabilite anume ca circumstanțe atenuante cele invocate și de procuror sub formă de căință sinceră și contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, urmând a fi stabilite de instanța de apel cu referire la inculpată. Mironov A., regretă faptele comise, se caracterizează exclusiv pozitiv, nu se află la evidență medicului psihiatru și narcolog, are trei copii minori, precum și un copil în plasament parental.

Instanța de apel, ținând cont de totalitatea de circumstanțe stabilite ce țin de persoana inculpatei, care este la prima abatere penală și se caracterizează pozitiv, precum și de atitudinea inculpatei față de faptele comise, care se căiește sincer, de faptul că este divorțată, are trei copii minori și un copil aflat în plasament parental, fiind unicul întreținător al familiei, a considerat că aceste împrejurări în cumul sunt de natură să determine numirea pedepsei fără aplicarea prevederilor art. 65 alin. (3) Cod penal, cu păstrarea de către inculpată a dreptului de a exercita profesia de avocat, scopul pedepsei penale în cazul dat fiind posibil de atins doar prin aplicarea pedepsei prevăzute de sancțiunea art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, sub formă de amendă, în limitele sancțiunii prevăzute de lege, care de altfel nici nu a fost redusă din limita minimă, potrivit prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

În opinia instanței de apel, pedeapsa stabilită inculpatei sub formă de amendă este echitabilă faptei infracționale săvârșite și în corespundere cu împrejurările cauzei, fără abatere de la normele legale și limitele sancțiunii, și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatei.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de apel greșit a motivat soluția de individualizare a pedepsei în privința inculpatei și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, adoptând o soluție nefondată în ce privește excluderea prevederilor art. 65 alin. (3) Cod penal;
- instanța de apel a lăsat fără apreciere faptul că inculpata a comis o infracțiune gravă, activând în funcție de avocat, pretinzând și primind sume de bani în valută, susținând că are influență asupra completului Colegiului penal al Curții Supreme de justiție, denigrând prin acțiunile sale actul de înfăptuire a justiției, imaginea instanțelor de judecată și a judecătorilor, în special în fața cetățenilor, creând o imagine negativă în societate;
- prima instanță la individualizarea pedepsei inculpatei a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și a aplicat pedeapsa cea mai blândă prevăzută de sancțiunea

art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, sub formă de amendă în mărimea minimă, care era în vigoare la data pronunțării sentinței;

- prima instanță corect a aplicat prevederile art. 65 alin. (3) Cod penal, deoarece inculpata activând în calitate de avocat, și-a folosit situația de serviciu în interes material la comiterea unei infracțiuni grave, exercitând atribuțiile profesionale, nu prin mijloace și procedee legale, încălcând Codul deontologic al avocatului și statutul profesiei de avocat;

- prima instanță a privat-o pe Mironov A. de dreptul de a exercita funcția de avocat, nu însă și de dreptul de a exercita alte funcții și profesii.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, inculpata a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea deciziei, deoarece apelul corect a fost admis, pedeapsa sub formă de amendă este echitabilă faptei infracționale săvârșite, instanța de apel a respectat normele procesuale, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei. Pentru fapta săvârșită are în continuare remușcări și se căiește sincer, iar pedeapsa stabilită și-a atins scopul de corectare și reeducare a sa, amenda în sumă de 80.000 lei a achitat-o, fapt confirmat prin ordinele de încasare anexate la materialele cauzei.

8. Judecând recursul în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de a admite, cu casarea parțială sau totală a hotărârii atacate, cu menținerea hotărârii primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Din sumarul recursului rezultă, că autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei, însă critică decizia instanței de apel prin care s-a casat sentința, în partea pedepsei, fiind exclusă aplicarea în privința inculpatei a prevederilor art. 65 alin. (3) Cod penal, privarea de dreptul de a exercita profesia de avocat pe un termen de 3 ani, astfel considerând-o neîntemeiată, sub aspectul individualizării pedepsei.

Lecturând textul deciziei recurate, instanța de apel a considerat că este posibilă numirea pedepsei inculpatei fără aplicarea prevederilor art. 65 alin. (3) Cod penal, cu păstrarea de către inculpată a dreptului de a exercita profesia de avocat, ținând cont de totalitatea de circumstanțe stabilite ce țin de persoana inculpatei, care este la prima abatere penală și se caracterizează pozitiv, precum și de atitudinea inculpatei față de faptele comise, care se căiește sincer, de faptul că este divorțată, are trei copii minori și un copil aflat în plasament parental, fiind unicul întreținător al familiei.

Analizând decizia atacată, în raport cu circumstanțele cauzei constatate în prezenta speță, Colegiul penal consideră, că soluția instanței de apel este neîntemeiată, la adoptarea căreia nu s-a ținut cont în deplină măsură de dispozițiile art. 75 Cod penal, care stipulează că, *la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia*, astfel greșit ajungând la concluzia de a nu aplica în privința inculpatei prevederile art. 65 alin. (3) Cod penal.

Potrivit art. 65 alin. (3) Cod penal, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi aplicată ca pedeapsă complementară și în cazurile când nu este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracțiunile din Partea specială a prezentului cod, dacă, ținând cont de caracterul infracțiunii săvârșite de cel vinovat în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în timpul exercitării unei anumite activități, instanța de judecată va considera imposibilă păstrarea de către acesta a dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

În acest sens, instanța de recurs reține, că instanța de apel a lăsat fără apreciere faptul, că inculpata a comis o infracțiune gravă, activând în funcție de avocat, pretinzând și primind sume de bani în valută, susținând că are influență asupra judecătorilor din cadrul completului Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, denigrând prin acțiunile sale actul de înfăptuire a justiției, imaginea instanțelor de judecată și a judecătorilor în fața cetățenilor.

În urma celor expuse, instanța de recurs atestă, că prima instanță just a privat inculpata de dreptul de a exercita profesia de avocat, de care s-a folosit la comiterea infracțiunii, ținând cont de faptul, că infractorul care a utilizat statutul funcției, drepturile și avantajele pe care le acordă aceasta pentru facilitarea infracțiunii de corupție, trebuie să fie privat de dreptul de a ocupa această funcție, or anume astfel va fi atins scopul pedepsei penale aplicate față de acesta.

Astfel, luând în considerație caracterul infracțiunii săvârșite de inculpată, care a acționat contrar obligațiilor sale de serviciu, urmărind interesul material și prejudiciind imaginea funcției de avocat, Colegiul penal consideră corectă concluzia primei instanțe prin care a considerat imposibilă păstrarea de către Mironov A. a dreptului de a ocupa în continuare funcția menționată, aplicând just pedeapsa complementară privarea de dreptul de a exercita profesia de avocat pe un termen de 3 ani.

Referitor la argumentele instanței de apel enunțate în hotărârea sa, prin care ținând cont de totalitatea de circumstanțe stabilite ce țin de persoana inculpatei, care este la prima abatere penală și se caracterizează pozitiv, precum și de atitudinea inculpatei față de faptele comise, care se căiește sincer, de faptul că este divorțată, are trei copii minori și un copil aflat în plasament parental, fiind unicul întreținător al familiei, considerând astfel posibilă păstrarea de către inculpată a

dreptului de a exercita profesia de avocat, Colegiul penal reține, că circumstanțele menționate de instanța de apel, au dus la aplicarea față Mironov A. a celei mai blânde categorii de pedeapsă și anume amenda, prevăzută de art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, care a fost redusă cu o pătrime, în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Mai mult ca atât, împrejurările în cauză nu influențează asupra aplicării pedepsei complementare, o dată ce se consideră imposibilă păstrarea de către Mironov A. a dreptului de a ocupa în continuare funcția de avocat, reieșind din specificul infracțiunii comise de către aceasta raportat la privilegiile și atribuțiile de serviciu pe care le avea la momentul comiterii infracțiunii, inclusiv pretinsa influență asupra persoanelor cu funcție de demnitate publică, circumstanțe recunoscute de inculpată și demonstrate prin probele cercetate, impun necesitatea și justifică aplicarea sancțiunii complementare, sancțiune ce va contribui la atingerea scopului pedepsei penale de reeducare a inculpatei.

În concluzie, Colegiul remarcă că pedeapsa stabilită de către instanța de apel fără aplicarea pedepsei complementare, nu este echitabilă, întru-cât nu este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În consecință, Colegiul penal lărgit statuează, că pedeapsa individualizată de prima instanță, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Instanța de recurs, în temeiul celor enunțate mai sus, consideră că prima instanță a realizat o individualizare corectă a pedepsei, în corespundere cu prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, fiind motivată și aplicată în limitele prevăzute de lege, hotărârea dată fiind legală și întemeiată.

Prin urmare, Colegiul constată, că instanța de apel greșit a admis apelul inculpatei și prin pronunțarea unei noi hotărâri prin care a exclus aplicarea față de Mironov A., a pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a exercita profesia de avocat pe un termen de 3 ani, a comis o eroare de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, adică pedeapsa stabilită a fost individualizată contrar prevederilor legale.

În astfel de condiții, Colegiul conchide că, temeiul la care se referă recurentul, este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, fapt ce determină

de a admite recursul, casând decizia instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe, în cauza penală privind-o pe Mironov A.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 noiembrie 2016, în cauza penală privind-o pe **Mironov Adriana Xxx**, cu menținerea sentinței Judecătorei Soroca din 22 martie 2016, prin care aceasta a fost condamnată în baza art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, la amendă în mărime de 4.000 unități convenționale și în temeiul art. 65 alin. (3) Cod penal, privată de dreptul de a exercita profesia de avocat pe un termen de 3 ani. Dispozițiile referitoare la corpurile delictive, la fel se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 18 aprilie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion